

[Reportasje]

En gammelp for

Alle kan være sjef, men hvordan bli en ekte leder? Hesten vet.

Mari Christine Grydeland og Ståle Andersen (foto), Wien/Sittendorf im Wienerwald, Østerrike

TÅREVÅTT. – Jeg har et problem. Jeg er så redd for å være liten, og for å feile, konkluderer Birgit Fordinal etter en runde med hesten Chico.

HAN SA AT JEG FØLER et enormt press i brystet. Det presser sånn på at jeg nesten ikke får puste, fordi jeg er så stresset og redd for å feile. Og han har helt rett. Jeg har et problem.

En ung østerriksk kvinne står i en ridehall og gråter. Hun holder et rep. I andre enden av repet står hesten Woody. I en halvsirkel rundt de to står en gruppe på 16 mennesker og titter forundret på. Hvorfor gråter hun? Har hesten skadet henne? Skal den til slakteren?

– This is all real, very real, sier Paul Hunting.

Paul Hunting er coach. Han har reist fra England til Wildeggs rideskole i Sittendorf, 20 minutters kjøring på motorvei A21 fra Wien, i retning Linz. Sammen med ham er profesjonelle hestefolk fra hele Europa. Om to dager begynner den tredje årlige konferansen for sammenslutningen for hesteassistert læring. Men først skal den erfarne Paul Hunting vise sine triks. Det er ikke et helt enkelt triks – for hvordan kan man hjelpe næringslivsledere å komme i kontakt med seg selv og bli ekte ledere, ikke bare sjefer?

Svaret er hest. I møte mellom hest og menneske skjer det merkelige ting. I hvert fall i møtet mellom Birgit Fordinal og hesten Woody. Birgit Fordinal tørker tårene. På oppfordring prøver hun nok en gang å føre Woody i en sirkel rundt seg. Hesten lunter villig rundt, akkurat slik hun vil, før den stopper foran Robert Köhnes. Han er også coach og Woodys eier. Nå gnir hesten hodet kjærlig mot sin eier. Så trækker Woody videre. Birgit Fordinal er lettet.

– Jeg tror kommunikasjonen min var tydeligere denne gangen. Nå vet han at han er en flink hest.

– Hvordan overfører du det på ditt eget liv? spør Paul Hunting.

– Jeg må ikke la meg påvirke og stresse av andre mennesker. Jeg må fokusere mer på meg.

– Gi henne en stor applaus, folkens! Alle klapper, og hesten vrir på ørene.

Et hestehode foran. Terapihester har lenge vært brukt i treningen av funksjonshemmede, behandling av psykisk syke, restituering av narkomane og til mestringsøvelser for barn. I USA har man i flere år drevet med hesteassistert psykoterapi. De siste årene har det altså dukket opp ledertrening for næringslivet – med hesten som læremester.

– Dette er ikke en esoterisk greie. Dette er god business. Vi hjelper folk i lederposisjoner, mener Robert Köhnes.

Köhnes er arrangør for den tredje årlige konferansen for sammenslutningen for hesteassistert læring. Gjennom konkrete møter mellom menneske og hest kan sjefer få testet sine lederegenskaper. En naturlig og trygg leder får kontakt med hesten. Hvis man derimot ikke konsentrerer seg eller er arrogant eller svak, snur kanskje hesten rumpa til.

– Tenk om arbeiderne bare sitter der og ikke gjør noen ting fordi sjefen ikke kan lese medarbeidernes følelser, sier Köhnes retorisk.

Hest er best. Konferansedeltager Eva-Maria Schweinhammer er en avhopper. I likhet med mange andre som jobber med hest til trening av ledere, har hun lang erfaring fra næringslivet. Nå er det hest på fulltid. Hun skal selv holde et foredrag, men først skal hun oppnå full kontakt her ute i ridehallen. Hun leier hesten Wellington ut på den brolagte gårdsplassen utenfor ridehuset i Sittendorf. Den er oppkalt

GODLYTTER. – Du er en vakker hest. Jeg forelsker meg i deg. Du er min partner, sier Eva-Maria Schweinhammer etter et møte med varmblodsvallaken Wellington.

etter Napoleons nemesiss. Den er for øyeblikket en rolig hest, og ikke det minste krigersk.

– Jeg vet av egen erfaring hvor mye mange ledere lider under et system. Utrolig mange toppledere er ulykkelige. Det er et stort marked der for å hjelpe dem. Det er et veldig vanskelig arbeid. Som coach har du et stort ansvar. Du åpner rom som aldri har vært åpnet. Hesten kan bare stille spørsmål som de selv må svare på.

å lykkes

Utrolig mange toppledere er ulykkelige.
Det er et stort marked der for å hjelpe dem

Eva-Maria Schweinhammer, konferansedeltager

[En gamp for å lykkes]

Hestene dømmer ingen. De har ingen agenda

Paul Hunting, coach

→ Men nå er det Scwheinhammer som stiller spørsmålene. Wellington kikker tålmodig ned på det gule clipboardet hun holder opp for ham. Hun leser opp de syv spørsmålene for forvandling, som er endel av briten Paul Hunting's coachingopplegg.

– Who are you afraid you are? Who do you pretend to be? What do you seem to gain from this?

Historiske hester. Wien er hestebyen fremfor noen. I gatene i indre by trekker utallige grå hester rundt på svarte vogner fylt med turister. De kommer svingende inn foran fontenen ved Michaelerplatz. Her finner du inngangen til den spanske hoffrideskolen. Og her finner du våre konferansedeltagere, som skal få en guidet tur i de barokke bygningene. De skal også få se på stallene til de spesialtrente Lippizaner-hestene, som har rideforestillinger for fulle hus, uke etter uke. Hestene utfører en slags ballett.

– Jeg er mer opptatt av hva hester kan gjøre på det mentale plan for oss mennesker, sier den norsk-italienske konferansedeltageren Fabio Manzetti.

Han virker ikke spesielt lei seg for at kveldens forestilling er utsolgt.

Vi blir vist inn i stallbygningen, som minner om et leilighetskompleks av typen du finner i interiørblader. Hestene har det høyt under taket, og de bytter på å bruke de beste båsene med franske dører som vender ut mot det åpne, steinlagte gårdsrommet. Kjærlige ord og varme blikk øses over hestene, som ruller rundt i det tykke laget med høy i sine romslige båser. Båsene har navneskilt i gull, automatisk vanningsystem og infrarødt lys, for å løse opp i stramme hestemusklene.

– Vi kaller det femstjerners hotell for hester, sier den myndige rideskoleguiden Barbara Freisitzer, før hun slår over på tysk for å skjelle ut noen turister som uforvarende knipser bilder.

Fabio Manzetti sniker seg vekk fra gruppen et lite øyeblikk og går bort til en høyvogn utenfor stallene, bøyer seg ned og putter ansiktet ned i høyet.

– Jeg har luktet bedre høy, men det var ikke dårlig. Dessuten er det alltid noe høy som er dårlig, selv i et godt parti.

Ærlig hest. Manzetti driver hesteassistert lederskapstrening hjemme på Skoklefeldt gård på Nesoddtangen i Norge, og en uke i måneden trener han ledere i Italia. Han liker ikke ordet hestehvisker, men han er opptatt av det han kaller den intuitive kontakten mellom hest og menneske. Hesten merker det hvis man ikke er seg selv. Man må være i harmoni og empatisk for å få hesten til å lystre. De samme egenskapene trenger en god leder.

– Tenk på både kavaleriet og indianerne, som red uten sal. De var i symbiose med hesten. Det var som telepati – du tenker noe, og så gjør hesten det. Jeg har opplevd det flere ganger. Da oppstår en fin harmoni.

Han forteller at det særlig i Norge finnes endel som er skeptiske til ledertrening med hest. Det synes han er greit.

– Jeg trenger ikke entusiastiske mennesker på kursene mine. Det holder at de er nøytrale. Men det går ikke med virkelig negative folk. Da kaster de bort tiden sin og tiden min.

Vi står utenfor hesten Grainas stall. Guiden prøver fortvilt å overdøve gruppen som er ivrig opptatt med å prate til hestene.

– Hallo, alle sammen! Jeg prøver å forklare noe her! roper hun.

Graina svinger med halen. Et brak kommer ut av hestens rumpe, og lufttrykket treffer gui-

den i bakhodet. Hun ler. Det er en sporty måte å takle det på.

– Dette er hva hesten synes om denne gruppen, sier hun med et syrlig smil.

Cowboy blues. Wrangler-jeans-tettheten har kanskje aldri vært større på Kardinal König Haus. Det beskjedne konferansehuset ligger anslagsvis ti minutters frisk ridetur fra Schönbrunn slott, hvor fem år gamle Wolfgang Amadeus Mozart i sin tid imponerte med musikkferdighetene sine. På veggen i foajeen henger oppslag for kommende konferanser, men i dag, endelig, er det hestefolket som møtes. Flertallets buksevalg er passende – en Wrangler er en som håndterer dyr, mer spesifikt hest, på profesjonell basis. Det passer i høyeste grad deltagerne på den tredje årlige konferansen til plattformen som forkortes med initialene EA-HAE. Bokstavene står for European Association for Horse Assisted Education. Deltagerne, som alle er medlemmer av sammenslutningen, er her for å knytte bånd, for å utveksle erfaringer, legge strategier og la seg inspirere av hverandres forretningskonsepter.

– Dette er en spesiell business, og vi må dytte den frem og få den til å blomstre. Det gjør den ikke i dag, sier tyske Gerhard Krebs i åpningsinnlegget sitt.

Deltagerne fra land som Sør-Afrika, Australia og Brasil har fått utdelt hver sin perm, penn, notatblokk og et navneskilt i plast til å klype fast i genseren. Robert Köhnes skritter rundt på gulvet med den trådløse mikrofonen. Kinnene hans er røde og oppspilte.

– First of all I want to know. Do you feel good?

– Yes, svares det nølende og spredt rundt om i salen.

– We have to practise. Do you feel good?

– YES!

Stemningen tar seg raskt opp. Det klemmes og utveksles visittkort. 96 deltagere slår seg til ro på stolene sine. Under konferansen, som er sponset av casinoet i Wien, skal 19 ulike foredragsholdere til pers. Først skal den nye melodien til logoen spilles for første gang, mens bokstavene danser rundt på skjermen.

– Neste år trenger vi en tekst til melodien, sier Krebs.

Han foreslår å bruke Hunting's eget slagord, «Be the best you can be», som tekst, og synger det på eget initiativ ut for hele salen.

Foredraget sparkes i gang med noe Hunting ganske presist beskriver som en selvskytende film. Vi ser ham i paddocken hjemme i England, dansende og hoppende rundt en hest. Alt i sakte film.

En av deltagerne har et spørsmål. Hun vil vite hva som er forskjellen på å være en «manager» og en «leader». Hunting forklarer at det å være en sjef, lærer man på skolen, det å være en naturlig leder, lærer vi i vuggen, men så glemmer vi det igjen. Mest av alt vil Paul Hunting snakke om øvelsene med hest i ridehallen, et par dager før. Selv for en erfaren kursholder som ham selv, var det en sterk opplevelse.

– Jeg sitrer fortsatt i hele kroppen, konstaterer han fornøyd.

Hviskeleken. Vi hopper litt tilbake i tid. Et par dager, for å være presis. Til det første møtet i det panelerte møterommet på Wildeggs rideskole, hvor det lukter hest. Langs to vegger sitter spente kursdeltagere og venter. Blikkene er konsentrerte, smilene sitter løst. Paul Hunting har plassert seg ved siden av tavlen, bevæpnet med rød, grønn og svart tusj. Han tegner et hjerte. Inne i hjertet står det skrevet «True self».

HESTEBALLSAL. Fabio Manzetti er imponert over kvaliteten på underlaget som er raket for hånd inne i vinterhallen på den spanske hoffrideskolen.

– Hestene dømmer ingen. De har ingen agenda, sier Paul Hunting.

Det nikkes anerkjennende langs benkeradene.

Hunting's slagord bærer samme navn som boken han har gitt ut på eget forlag: «Why talk to a guru, when you can whisper to a horse?»

– Why talk to a horse, when you can whisper to Paul? kommer det fra Tyark Thumann, en høyreist og glisende østerriker med Harry Potter-briller.

Han er en av kun to haner i kurven denne da-

POPULÆR.

Paul Hunting (med caps) er en kjent skikkelse i hestecoachmiljøet. Blant kundene han har hatt, er ledergruppen i Carlsbergs britiske avdeling.

HORSESENSE.

Betyr folkevett på engelsk, og den engelske tittelen på årets konferanse for hesteassistert læring er derfor ekstra fiffig.

gen. Unison fnising fra damesiden. Paul Hunting sitter bredbent. Han lener seg frem og flytter oppmerksomheten over på den tredje mannen i flokken, en rødrende finne, med et vennlig oppsyn.

– Jeg er her bare for å tittle på, forklarer Esko Kujander.

Paul Hunting ser tålmodig på ham. Blikket forteller Kujander og alle som ser på at Kujander må utdype svaret sitt.

– Jeg blir hengt av kona hvis jeg ikke blir med, sier han med et smil.

Kona, Annette Kujander, som har fått et menneske mellom seg og mannen, hever stemmen når hun snakker.

– Jeg har tauet med meg!

En halvtime senere står Esko Kujander oppå en halv meter med torv og hesteskitte inne i ridehallen og snakker til hesten Chico.

– Du er en snill hest.

– Nå er han kurert, sier Annette Kujander med stolt røst.

– Virkelig kurert, konkluderer Hunting. mari.grydeland@dn.no

Nettsteder

www.eahae.org
www.manzetti.it